

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 14 Ιανουαρίου 2022
(OR. en)

5325/22

**Διοργανικός φάκελος:
2022/0004 (NLE)**

EDUC 12
ENV 41
CLIMA 16
SOC 25
SUSTDEV 7
JEUN 7
RECH 19

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	14 Ιανουαρίου 2022
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 11 final
Θέμα:	Πρόταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2022) 11 final.

σνημμ.: COM(2022) 11 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.1.2022
COM(2022) 11 final

2022/0004 (NLE)

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2022) 3 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η ανάδειξή μας στην πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρο παγκοσμίως αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση και ευκαιρία των καιρών μας. Προϋποθέτει την άμεση ανάληψη αποφασιστικής δράσης.

Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, Πολιτικές κατευθύνσεις

Είμαστε σε μια κρίσιμη χρονική στιγμή: η ανθρώπινη δραστηριότητα μας έφερε κοντά στο να προκαλέσουμε ανεπανόρθωτη βλάβη στον πλανήτη μας, την ίδια την πηγή της ύπαρξης και της ευημερίας μας. Προκειμένου να εξασφαλίσουμε ένα μέλλον στο οποίο να μπορούμε να ευδοκιμήσουμε, απαιτούνται επείγοντως συλλογικές και ατομικές ενέργειες, ώστε να θέσουμε την κοινωνία και την οικονομία μας σε βιώσιμη πορεία. Οι νέοι είναι ιδιαίτερα μαχητικοί και ενεργοί, ζητώντας αλλαγή και καλώντας τις δημόσιες αρχές να δράσουν επείγοντως για την προστασία του κλίματος και του περιβάλλοντος προς όφελος τόσο της σημερινής γενιάς όσο και των μελλοντικών. Πολλοί εξ αυτών θεωρούν ότι το σχολείο δεν τους προσφέρει επαρκείς γνώσεις για την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον, καθώς και για το πώς να ζουν και να ενεργούν με πιο βιώσιμο τρόπο¹.

Υπό την ηγεσία της προέδρου φον ντερ Λάιεν, η Επιτροπή έχει παρουσιάσει, με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, μια φιλόδοξη στρατηγική για την επίτευξη βιωσιμότητας και την υλοποίηση των μετασχηματιστικών αλλαγών που χρειάζονται στην οικονομία και την κοινωνία μας. Η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί βασική αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών αποτελεί προτεραιότητα για τις εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές της Ένωσης. Ευθυγραμμίζοντας τη δράση σε ευρύ φάσμα τομέων πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων της ενέργειας, του περιβάλλοντος, της κινητικότητας και της γεωργίας, η ΕΕ στοχεύει σε μια δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς πράσινη μετάβαση. **Όπως σε όλους τους τομείς, έτσι και στην εκπαίδευση και την κατάρτιση πρέπει να αναληφθεί δράση για την αντιμετώπιση καταστάσεων κλιματικής έκτακτης ανάγκης και πλανητικής κρίσης —ως προς τις ίδιες τους τις δραστηριότητες και, κυρίως, ως προς το πώς προετοιμάζουν τους εκπαιδευόμενους για το μέλλον.**

Η ανακοίνωση για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης², η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία³ και άλλες βασικές πρωτοβουλίες⁴ αναγνωρίζουν τον καθοριστικό ρόλο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης για την πράσινη μετάβαση. Οι εκπαιδευόμενοι όλων των ηλικιών πρέπει να μπορούν να αναπτύξουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις συμπεριφορές που θα τους βοηθήσουν να ζήσουν με πιο βιώσιμο τρόπο, να αλλάξουν τα πρότυπα κατανάλωσης και παραγωγής, να υιοθετήσουν έναν υγιέστερο τρόπο ζωής και να συμβάλουν, τόσο ατομικά όσο και συλλογικά, στον μετασχηματισμό των κοινωνιών μας.

Για να επιτευχθεί αυτό, απαιτείται μια προσέγγιση διά βίου μάθησης στη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, με πρακτικούς, συμμετοχικούς τρόπους μάθησης, βασισμένους στη δράση, οι οποίοι ενισχύουν i) τις γνώσεις, την κατανόηση και την κριτική σκέψη (γνωστική μάθηση)· ii) την ανάπτυξη πρακτικών δεξιοτήτων (εφαρμοσμένη μάθηση)· και iii) την ενσυναίσθηση, την αλληλεγγύη και τη φροντίδα για τη φύση (κοινωνικοσυναισθηματική μάθηση). Διεπιστημονικές προσεγγίσεις είναι απαραίτητες για να βοηθήσουν τους

¹ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2224>

² COM(2020) 625 final.

³ COM(2019) 640 final.

⁴ Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα, το ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα, ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων και το ψήφισμα του Συμβουλίου για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης (2021-2030).

εκπαιδευόμενους να κατανοήσουν την αλληλεπίδραση των οικονομικών, κοινωνικών και φυσικών συστημάτων.

Προκλήσεις σχετικά με τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα

Όλο και περισσότερες πρωτοβουλίες και δράσεις για την κλιματική αλλαγή, τη βιοποικιλότητα και τη βιωσιμότητα λαμβάνουν χώρα στην Ευρώπη: στην προσχολική εκπαίδευση, στα σχολεία, στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, στην ανώτατη εκπαίδευση και σε οργανισμούς κοινοτήτων. Σε πολλές χώρες εφαρμόζονται πολιτικές και στρατηγικές σχετικά με την περιβαλλοντική εκπαίδευση και την εκπαίδευση στη βιωσιμότητα και σε εξίσου βιώσιμες έννοιες, όπως η εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την παγκόσμια ικανότητα. Ωστόσο, παρά τις δεκαετίες προσπάθειες και πρωτοβουλίες, **η μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα δεν αποτελεί ακόμα συστημικό στοιχείο της πολιτικής και της πρακτικής στην ΕΕ.**

Λίγες χώρες έχουν θέσει τη διά βίου μάθηση ως κατευθυντήρια αρχή για τη βιωσιμότητα στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. Προκειμένου να αξιοποιηθούν πλήρως, η μάθηση και η διδασκαλία για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα πρέπει να λαμβάνουν χώρα όχι μόνο σε σχολεία και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά και σε όλα τα μέρη του συστήματος (τυπικό, μη τυπικό, άτυπο) και σε όλα τα επίπεδα (από την προσχολική ηλικία έως την ενηλικίωση και τις μεγαλύτερες ηλικίες).

Οι χώρες συχνά αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εφαρμογή και την παρακολούθηση πολιτικών σχετικά με την εκπαίδευση και την κατάρτιση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Συχνά απουσιάζουν συγκεκριμένοι στόχοι, δράσεις, δείκτες και ένα ξεκάθαρο όραμα. Η διεπιστημονική φύση της μάθησης για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα· η ανάγκη για παιδαγωγικές μεθόδους με επίκεντρο τον εκπαιδευόμενο· νέες προσεγγίσεις αξιολόγησης· οργανωτικές αλλαγές· και συμπράξεις σε επίπεδο κοινότητας μπορούν να έρθουν σε αντίθεση με τη νοοτροπία και τους κανόνες που έχουν καθιερωθεί στην εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Προς το παρόν η κάλυψη της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, στα προγράμματα σπουδών είναι αποσπασματική και δεν μπορεί να θεωρηθεί πλήρης στα περισσότερα κράτη μέλη. Λίγες χώρες κάνουν συγκεκριμένες αναφορές σε ικανότητες βιωσιμότητας, σχετικούς μαθησιακούς στόχους και στον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να γίνεται η αξιολόγησή τους. Στις θετικές επιστήμες και τη γεωγραφία περιλαμβάνονται συχνά περιβαλλοντικά θέματα και θέματα βιωσιμότητας, μολονότι όλα τα μαθήματα, και συνδυασμοί μαθημάτων, μπορούν επίσης να συμβάλουν στην κατανόηση αυτών των θεμάτων από τους εκπαιδευόμενους.

Πολλοί εκπαιδευτικοί στην Ευρώπη διδάσκουν ήδη ενεργά, ή επιδιώκουν να διδάξουν, για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Παράλληλα, πολλοί δηλώνουν ότι δεν διαθέτουν εμπειρογνώσια και κατάρτιση, ειδικότερα αναφορικά με διεπιστημονικές προσεγγίσεις, ενεργητικές παιδαγωγικές μεθόδους και το δύσκολο αυτό αντικείμενο.

Ολοκληρωμένες προσεγγίσεις σε επίπεδο ιδρύματος, όπου η βιωσιμότητα ενσωματώνεται σε όλες τις διαδικασίες και τις δραστηριότητες, δεν έχουν ακόμα διαδοθεί σε όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, μεταξύ άλλων λόγω ανεπαρκούς χρηματοδότησης και στήριξης. Τα ιδρύματα συχνά δεν διαθέτουν δεδομένα και εργαλεία σχετικά με τον τρόπο παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας των πρωτοβουλιών και των προσπαθειών βιωσιμότητας.

Μετάβαση σε μια βαθιά και μετασχηματιστική αλλαγή

Ο αυξανόμενος αριθμός έργων και προγραμμάτων σχετικά με ζητήματα περιβαλλοντικής βιωσιμότητας δείχνει το αυξανόμενο ενδιαφέρον και τη συμμετοχή σε αυτά τα ζητήματα. Παρόλα αυτά, πολλές πρωτοβουλίες παραμένουν περιορισμένες ως προς τον χρόνο και το πεδίο εφαρμογής τους. Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κλιματικής κρίσης και της

κρίσης βιοποικιλότητας, είναι ώρα για ριζική αλλαγή και για μετάβαση από τις μεμονωμένες πρωτοβουλίες σε βαθιές και συστημικές αλλαγές στην εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας σε όλες τις πολιτικές, τα προγράμματα και τις διαδικασίες εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που είναι απαραίτητες για την πράσινη μετάβαση. Χρειάζεται κάθετη δράση, από το ατομικό επίπεδο έως το επίπεδο ιδρύματος και το συστημικό επίπεδο, αλλά και οριζόντια, που σημαίνει ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης πρέπει να συνεργαστούν μέσω συνεργειών, ώστε να διασφαλίσουν ότι η **βιωσιμότητα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος ολόκληρης της μαθησιακής εμπειρίας των σπουδαστών.**

Πρέπει να αναπτυχθούν και να διατηρηθούν **βραχυπρόθεσμα μέτρα** για τη στήριξη ιδρυμάτων και εκπαιδευτικών, καθώς και για τη στήριξη των εκπαιδευόμενων στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων και της νοοτροπίας που χρειάζονται για την πράσινη μετάβαση. **Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα**, όλες οι προσπάθειες μεταρρύθμισης στην εκπαίδευση και την κατάρτιση θα πρέπει να υποστηρίζουν τις αλλαγές που χρειάζονται για ένα πιο πράσινο και πιο βιώσιμο μέλλον και να ευθυγραμμίζονται μ' αυτές.

Οι διαβουλεύσεις και τα ερευνητικά στοιχεία στα οποία βασίστηκε η κατάρτιση της παρούσας πρότασης τόνισαν ότι, για να ενσωματωθεί πλήρως η περιβαλλοντική βιωσιμότητα στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, χρειάζεται δράση σε συγκεκριμένα μέτωπα.

Η αποτελεσματική μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα:

- Ξεκινά από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα
- Υιοθετεί μια προσέγγιση διά βίου μάθησης
- Δημιουργεί υποστηρικτικά μαθησιακά περιβάλλοντα όπου το ίδρυμα συνολικά είναι ενεργό στο θέμα της βιωσιμότητας
- Έχει στο επίκεντρο τον εκπαιδευόμενο, είναι συμμετοχική, θετική και βασίζεται σε πραγματικές εμπειρίες
- Στηρίζει τους εκπαιδευτικούς, συμπεριλαμβανομένων των ομάδων της ηγεσίας, στη διδασκαλία της βιωσιμότητας και στη δράση γι' αυτή
- Ενισχύει τη συνεργασία και τις συμπράξεις στην τοπική και ευρύτερη κοινότητα
- Εμπλέκει τους νέους με ουσιαστικούς τρόπους
- Αναπτύσσει ικανότητες βιωσιμότητας
- Βασίζεται σε ισχυρές πολιτικές

Η μάθηση και η διδασκαλία για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα μπορούν να υποστηρίξουν πλήρως άλλα εκπαιδευτικά θεματολόγια ένταξης, ποιότητας, καινοτομίας, διεθνοποίησης και μάθησης με επίκεντρο τον σπουδαστή. Έχουν πλούσιο δυναμικό και αποτελούν άριστη ευκαιρία να καταστεί η μάθηση πιο ουσιαστική· να κινητοποιηθούν εκπαιδευόμενοι και εκπαιδευτικοί· και να αναπτυχθούν ικανότητες που χρειάζονται ολόένα και περισσότερο στη ζωή και την εργασία.

1) Οι στόχοι της προτεινόμενης σύστασης

Η πρόταση της Επιτροπής έχει ως στόχο:

- να διατυπώσει ένα όραμα και μια κοινή αντίληψη σε επίπεδο ΕΕ για τις βαθιές και μετασχηματιστικές αλλαγές που χρειάζονται στην εκπαίδευση και την κατάρτιση για την πράσινη μετάβαση·

- να αναπτύξει μια συνεκτική προσέγγιση ως προς τις ικανότητες, τις δεξιότητες και τις συμπεριφορές που χρειάζονται οι άνθρωποι για να ενεργούν, να ζουν και να εργάζονται με βιώσιμο τρόπο· να ενισχύσει τη σημασία της διά βίου μάθησης, ώστε να εξασφαλίσει ότι όλοι, από νεαρή ηλικία μέχρι την ενηλικίωση, μπορούν να αποκτήσουν αυτές τις ικανότητες και δεξιότητες·
- να διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειρογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ υπευθύνων χάραξης πολιτικής, ερευνητών και εκπαιδευτικών σε επίπεδο συστήματος και ιδρύματος·
- να υποστηρίξει πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΕΕ με σκοπό την ενίσχυση της μάθησης για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα· και
- να ενθαρρύνει επενδύσεις στους παραπάνω τομείς.

2) Διεθνής διάσταση

Ενώ παραμένει πλήρως επικεντρωμένη στις φιλοδοξίες και τις προτεραιότητες της ΕΕ για την υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η πρόταση **συμπληρώνει και επεκτείνει το έργο σε διεθνές επίπεδο**. Θα κινητοποιήσει τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη προς μια πιο συντονισμένη δράση με σκοπό τη συμβολή στο θεματολόγιο της UNESCO, ιδίως στον **χάρτη πορείας για την εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη για το 2030**, και θα στηρίζει τη **δέσμευση της ΕΕ στο θεματολόγιο των Ηνωμένων Εθνών για το 2030**, το παγκόσμιο σχέδιο στρατηγικής για παγκόσμια βιώσιμη ανάπτυξη.

3) Συμπληρωματικότητα και συνέργειες με άλλες πρωτοβουλίες εκπαίδευσης και κατάρτισης της ΕΕ

- Ανακοίνωση σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025⁵
- Ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030)⁶
- Ανακοίνωση σχετικά με έναν νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας για την έρευνα και την καινοτομία⁷
- Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με ένα σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ευρώπη⁸
- Ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα⁹
- Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα¹⁰
- Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση (2021-2027)¹¹
- Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης¹²

⁵ COM(2020) 625 final.

⁶ Ψήφισμα 2021/C 66/01 του Συμβουλίου.

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0628&from=GA>

⁸ <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/1a0df8ff-5313-11ec-91ac-01aa75ed71a1>

⁹ COM(2020) 274 final.

¹⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202\(01\)&from=EL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=EL)

¹¹ COM(2020) 624 final.

¹² Σύσταση του Συμβουλίου 2018/C 189/01.

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια¹³
 - Οι μελλοντικές Ακαδημίες Εκπαιδευτικών Erasmus+¹⁴
 - Το πλαίσιο ποιότητας της ΕΕ για την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα¹⁵
 - Η Συμμαχία Εκπαίδευσης για το Κλίμα¹⁶
 - Η πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια για τη διά βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα¹⁷
 - Η επικείμενη ευρωπαϊκή στρατηγική για τα πανεπιστήμια
 - Η επικείμενη πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία γεφυρών για αποτελεσματική ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- 4) Συνέπεια με άλλες πολιτικές**
- Ανακοίνωση για την Πράσινη Συμφωνία¹⁸
 - Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030¹⁹
 - Σχέδιο ανάκαμψης NextGenerationEU²⁰
 - Ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα²¹
 - Νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία²²
 - Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων²³
 - Στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030²⁴
 - Ανακοίνωση για το Ευρωπαϊκό Μπάουχαους²⁵
 - Ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά²⁶
 - Ανακοίνωση σχετικά με έναν νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας²⁷
 - Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη μελλοντική διακυβέρνηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας²⁸
 - Νέο θεματολόγιο για τους καταναλωτές²⁹.

¹³ Συμπεράσματα του Συμβουλίου 2021/C 221/03.

¹⁴ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/el/node/64>

¹⁵ Σύσταση του Συμβουλίου 2019/C 189/4.

¹⁶ Η Συμμαχία Εκπαίδευσης για το Κλίμα: https://education-for-climate.ec.europa.eu/_en

¹⁷ <https://education.ec.europa.eu/el/mia-eyropaiki-proseggisi-gia-ta-mikrodiapisteytiria>

¹⁸ COM(2019) 640 final.

¹⁹ COM(2020) 380 final.

²⁰ https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_el

²¹ COM(2020) 788 final.

²² COM(2020) 98 final.

²³ COM(2017) 250.

²⁴ COM(2021) 101 final.

²⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/qanda_21_4627

²⁶ Σύσταση (ΕΕ) 2021/1004 του Συμβουλίου.

²⁷ COM(2020) 628 final.

²⁸ Συμπεράσματα του Συμβουλίου 13567/20.

²⁹ COM(2020) 696 final.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η προτεινόμενη σύσταση του Συμβουλίου συνάδει με το άρθρο 165 παράγραφος 4 και το άρθρο 166 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πρωτοβουλία δεν προτείνει επέκταση της κανονιστικής εξουσίας της ΕΕ ή δεσμευτικές υποχρεώσεις στα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα αποφασίσουν, σύμφωνα με τις εθνικές τους περιστάσεις, τον τρόπο εφαρμογής της παρούσας σύστασης του Συμβουλίου.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ).

Τα κράτη μέλη έχουν τη δική τους νοοτροπία και νομοθεσία για τον σχεδιασμό και την οργάνωση της μάθησης. Έχουν την πλήρη ευθύνη για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση των οικείων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Παράλληλα, τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν ορισμένα κοινά ζητήματα σχετικά με την ετοιμότητα των οικείων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, μεταξύ άλλων για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση.

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η πρόταση χαράσσει τον δρόμο για την εκπαίδευση και την κατάρτιση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και διατυπώνει συστάσεις προς τον σκοπό αυτό.

- **Αναλογικότητα**

Η παρούσα πρόταση συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 της ΣΕΕ.

Ούτε το περιεχόμενο ούτε η μορφή της παρούσας πρότασης σύστασης του Συμβουλίου υπερβαίνει ό,τι είναι απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων της. Οι δεσμεύσεις που θα αναλάβουν τα κράτη μέλη είναι εθελοντικής φύσης και κάθε κράτος μέλος παραμένει ελεύθερο να αποφασίσει ποια προσέγγιση θα ακολουθήσει.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στα άρθρα 165 και 166 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η εν λόγω Συνθήκη προβλέπει την έγκριση συστάσεων από το Συμβούλιο, κατόπιν σχετικής πρότασης της Επιτροπής.

Η σύσταση του Συμβουλίου αποτελεί την κατάλληλη νομική πράξη στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, όπου η ΕΕ έχει υποστηρικτική αρμοδιότητα, και χρησιμοποιείται συχνά για την ευρωπαϊκή δράση στους εν λόγω τομείς. Ως νομική πράξη, αντικατοπτρίζει τη δέσμευση των κρατών μελών να εφαρμόσουν τα μέτρα που παρουσιάζονται και παρέχει ισχυρότερη πολιτική βάση για συνεργασία στον εν λόγω τομέα, ενώ παράλληλα σέβεται πλήρως την εξουσία των κρατών μελών στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Άνευ αντικειμένου.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Παρατηρήσεις για την πρόταση συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, η οποία διήρκεσε από τις 18 Ιουνίου έως τις 24 Σεπτεμβρίου 2021 (ελήφθησαν 1352 απαντήσεις και 96 έγγραφα θέσης), καθώς και σε στοχευμένες διαβουλεύσεις με κράτη μέλη, μη κυβερνητικές οργανώσεις, καθηγητές, εκπαιδευτές και άλλους εκπαιδευτικούς, σπουδαστές και εκπροσώπους της νεολαίας, και άλλους Ευρωπαίους ενδιαφερόμενους και εμπειρογνώμονες του τομέα.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνώσιας**

Για τη συγκέντρωση παρατηρήσεων για την πρόταση ανατέθηκαν τρεις μελέτες: i) χαρτογράφηση προγραμμάτων σπουδών, πολιτικών και άλλων μέτρων στα κράτη μέλη, η οποία θα περιλαμβάνει ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, χαρτογράφηση της εθνικής έρευνας και της έρευνας πολιτικής, επανεξέταση των σχολικών προγραμμάτων σπουδών, έρευνα για τους εκπαιδευτικούς, περιπτώσιολογικές μελέτες και ομάδες εστίασης· ii) χαρτογράφηση των έργων του προγράμματος Erasmus+ που σχετίζονται με τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα· και iii) μελέτη για την εκπαίδευση και την κατάρτιση για τη βιώσιμη ανάπτυξη στο πλαίσιο της COVID-19 και για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Λόγω της συμπληρωματικής προσέγγισης των δραστηριοτήτων αυτών ως προς τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών, του εθελοντικού χαρακτήρα των προτεινόμενων δραστηριοτήτων και του εύρους των αναμενόμενων επιπτώσεων, δεν διενεργήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων. Η πρόταση καταρτίστηκε βάσει μελετών, διαβούλευσης με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη και δημόσιας διαβούλευσης. Υποστηρίζει πλήρως τη δέσμευση της ΕΕ για την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Άνευ αντικειμένου.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η παρούσα πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που ορίζεται στο άρθρο 8, και το δικαίωμα στην εκπαίδευση, που ορίζεται στο άρθρο 14.

Τα μέτρα λαμβάνονται σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ιδίως με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679³⁰ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).

³⁰

Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Γι' αυτήν την πρωτοβουλία δεν θα απαιτηθούν πρόσθετοι πόροι από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Για να υποστηρίξει την εφαρμογή, η Επιτροπή προτείνει την ανάπτυξη, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, έρευνας, υλικού καθοδήγησης και άλλων παραδοτέων, βάσει στοιχείων, δραστηριοτήτων μάθησης από ομοτίμους και προσδιορισμού ορθών πρακτικών.

Η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει έκθεση σχετικά με τη χρήση της σύστασης του Συμβουλίου στο πλαίσιο του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Άνευ αντικειμένου.

- **Περίγραμμα της σύστασης και του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής**

Το σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου προτείνει κατευθυντήριες γραμμές και δράσεις που μπορούν να αναληφθούν από τα κράτη μέλη για την περαιτέρω ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και την ανάπτυξη των ικανοτήτων βιωσιμότητας σε όλους τους εκπαιδευόμενους. Καθορίζει τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συμπληρώνει και να υποστηρίζει τις δράσεις στον τομέα αυτό. Το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής περιγράφει πρόσφατα ερευνητικά στοιχεία και απόψεις ενδιαφερόμενων μερών και παρέχει λεπτομέρειες για το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων βιωσιμότητας.

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**σχετικά με τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 165 παράγραφος 4 και το άρθρο 166 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία³¹ και η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030³² υπογραμμίζουν τον καίριο ρόλο των σχολείων, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άλλων ιδρυμάτων κατάρτισης όσον αφορά τη συνεργασία με εκπαιδευόμενους, γονείς και εκπαιδευτικούς³³ και την ευρύτερη κοινότητα σχετικά με τις αλλαγές που χρειάζονται για μια επιτυχή πράσινη μετάβαση.
- (2) Οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, ιδίως ο στόχος 4.7, είναι όλοι οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν μέχρι το 2030 τις γνώσεις και να καλλιεργήσουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για να προαγάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, μεταξύ άλλων μέσω της εκπαίδευσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και μέσω του βιώσιμου τρόπου ζωής, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα των φύλων, την προώθηση μιας νοοτροπίας ειρήνης και μη-βίας, την ταυτότητα του παγκόσμιου πολίτη, καθώς και την αναγνώριση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της συμβολής της στη βιώσιμη ανάπτυξη.
- (3) Η ανακοίνωση για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης³⁴, ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων³⁵ και η ανακοίνωση σχετικά με έναν νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας για την έρευνα και την καινοτομία³⁶ ζητούν οι πολιτικές και οι επενδύσεις για την εκπαίδευση και την κατάρτιση να προσανατολιστούν στην χωρίς αποκλεισμούς πράσινη και ψηφιακή μετάβαση με σκοπό τη μελλοντική ανθεκτικότητα και ευημερία.

³¹ COM(2019) 640 final.

³² COM(2020) 380 final.

³³ Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, στους εκπαιδευτικούς περιλαμβάνονται οι καθηγητές (με αναγνώριση της ιδιότητας του καθηγητή ή ισοδύναμης σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική) και οι εκπαιδευτές (κάθε πρόσωπο που επιτελεί μία ή περισσότερες δραστηριότητες σε σχέση με το επάγγελμα της θεωρητικής ή πρακτικής κατάρτισης, είτε σε ίδρυμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης είτε στον χώρο εργασίας). Περιλαμβάνονται καθηγητές στη γενική εκπαίδευση και την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθηγητές και εκπαιδευτές στην αρχική και τη συνεχιζόμενη ΕΕΚ, καθώς και επαγγελματίες της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας και εκπαιδευτές ενηλίκων.

³⁴ COM(2020)625 final.

³⁵ [Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων | Ευρωπαϊκή Επιτροπή \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0600).

³⁶ COM(2020) 628 final.

- (4) Οι βασικές ικανότητες, όπως ορίζονται στο ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τις βασικές ικανότητες για τη διά βίου μάθηση³⁷, στοχεύουν στην υποστήριξη των πολιτών σε όλη την Ευρώπη ώστε να αποκτήσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται για την προσωπική ολοκλήρωση, την υγεία, την απασχολησιμότητα και την κοινωνική ένταξή τους σε καιρούς ραγδαίας και βαθιάς αλλαγής.
- (5) Το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων³⁸ ανακοίνωσε υποστήριξη για την ανάπτυξη ενός πυρήνα πράσινων δεξιοτήτων για την αγορά εργασίας, με απώτερο στόχο τη δημιουργία, αφενός, μιας γενιάς επαγγελματιών ευαισθητοποιημένων στα περιβαλλοντικά θέματα και, αφετέρου, πράσινων οικονομικών φορέων, ενσωματώνοντας τα περιβαλλοντικά και κλιματικά ζητήματα στο σχολείο, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και στην έρευνα. Η Ευρώπη χρειάζεται εξαιρετικά ικανούς επαγγελματίες, προκειμένου να στηρίξει την πράσινη μετάβαση και να γίνει παγκόσμια ηγετική δύναμη στις βιώσιμες τεχνολογίες.
- (6) Η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα³⁹ αναγνωρίζει τον τομέα της ΕΕΚ ως βασικό για την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση.
- (7) Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα καλεί τα άτομα, τις κοινότητες και τους οργανισμούς να συμμετάσχουν στη δράση για το κλίμα και στην οικοδόμηση μιας πιο πράσινης Ευρώπης, προσφέροντας ευκαιρίες μάθησης σχετικά με την κλιματική αλλαγή, καθώς και ευκαιρίες ανάπτυξης και υλοποίησης λύσεων και επαφής με άλλους, προκειμένου να πολλαπλασιαστεί ο αντίκτυπος των εν λόγω λύσεων.
- (8) Το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση⁴⁰ παρέχει ένα όραμα για υψηλής ποιότητας, χωρίς αποκλεισμούς και προσβάσιμη ευρωπαϊκή ψηφιακή εκπαίδευση και υπογραμμίζει τη σημασία των ψηφιακών τεχνολογιών ως ισχυρών παραγόντων προώθησης της πράσινης μετάβασης, ενώ, παράλληλα, διευκολύνει τη μετάβαση προς μια βιώσιμη συμπεριφορά τόσο στην ανάπτυξη όσο και στη χρήση των ψηφιακών προϊόντων.
- (9) Το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους φέρνει μια πολιτιστική και δημιουργική διάσταση στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, με στόχο να καταδείξει πώς η βιώσιμη καινοτομία προσφέρει απτές, θετικές αλλαγές στην καθημερινή μας ζωή, μεταξύ άλλων στα σχολικά κτίρια και σε άλλα μαθησιακά περιβάλλοντα.
- (10) Η UNESCO, μέσα από το πρόγραμμά της Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, καταβάλλει προσπάθειες να καταστήσει την εκπαίδευση πιο κεντρικό και ορατό μέρος της διεθνούς αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης και να εφαρμόσει τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, ιδίως τον στόχο 4.7 σχετικά με την εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Δυνάμει της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή και της συμφωνίας του Παρισιού, τα μέρη δεσμεύονται να προωθούν και να συνεργάζονται στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, καθώς και στην ευαισθητοποίηση, τη συμμετοχή και την πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες σχετικά με την κλιματική αλλαγή.

³⁷ ΕΕ C 189 της 4.6.2018, σ. 1, Παράρτημα.

³⁸ COM(2020)274 final.

³⁹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202\(01\)&from=EL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=EL)

⁴⁰ COM(2020) 624 final.

- (11) Δεδομένα του ΟΟΣΑ⁴¹ από το 2018 έδειξαν ότι οι δεκαπεντάχρονοι είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένοι απέναντι στην κλιματική αλλαγή και την περιβαλλοντική κρίση, και στην ανάγκη αντιμετώπισής της. Ωστόσο, τα ίδια δεδομένα δείχνουν ότι πολύ λιγότεροι σπουδαστές έχουν το αίσθημα αυτενέργειας ώστε να συμβάλουν ουσιαστικά. Η μάθηση για την περιβαλλοντική και την παγκόσμια κρίση μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα οι μαθητές και οι σπουδαστές να νιώσουν απεγνωσμένοι και αποδυναμωμένοι, κάτι το οποίο επιδεινώνεται από τις ανακριβείς πληροφορίες και την παραπληροφόρηση.
- (12) Τα συστήματα και τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης έχουν καθήκον να ανταποκριθούν στην εντεινόμενη φωνή της νεολαίας σχετικά με την κλιματική κρίση και την κρίση βιοποικιλότητας και να συμπεριλάβουν τους νέους στον σχεδιασμό λύσεων που αφορούν τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.
- (13) Η πανδημία COVID-19 ανέδειξε τους στενούς δεσμούς μας με τη φύση και έδωσε ανανεωμένη έμφαση στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Αντλήθηκαν διδάγματα σχετικά με τις νέες δυνατότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της μάθησης σε διάφορα περιβάλλοντα (και μέσω του διαδικτύου), τη συμμετοχή και την αυτονομία των εκπαιδευόμενων και τους δεσμούς μεταξύ της τυπικής μάθησης και της ευρύτερης κοινότητας. Η πανδημία αύξησε επίσης τη μακροχρόνια ανησυχία για τη σωματική, ψυχική και συναισθηματική ευεξία των παιδιών και των νέων.
- (14) Μεμονωμένα κέντρα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, σχολεία, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικοί οργανισμοί, πάροχοι ΕΕΚ και τοπικές κοινότητες αποκτούν ολοένα και πιο ενεργό ρόλο όσον αφορά την κλιματική κρίση και την κρίση βιοποικιλότητας. Ωστόσο, η βιωσιμότητα δεν αποτελεί ακόμα συστημικό στοιχείο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στην ΕΕ.
- (15) Πολλοί εκπαιδευτικοί δεν διαθέτουν υποστήριξη, εμπειρογνώσια και ευκαιρίες κατάρτισης για να ενσωματώσουν την περιβαλλοντική βιωσιμότητα στις διδακτικές πρακτικές τους. Συχνά αισθάνονται ότι δεν διαθέτουν επαρκή εφόδια για να αντιμετωπίσουν την οικολογική ανησυχία και απαισιοδοξία και να βοηθήσουν τους εκπαιδευόμενους να ασχοληθούν με τα κλιματικά και περιβαλλοντικά ζητήματα με θετικό τρόπο.
- (16) Ολοκληρωμένες προσεγγίσεις βιωσιμότητας σε επίπεδο ιδρύματος οι οποίες ενσωματώνουν όλους τους τομείς δραστηριότητας δεν έχουν διαδοθεί ακόμη. Τέτοιες προσεγγίσεις μπορούν να περιλαμβάνουν τη διδασκαλία και τη μάθηση· την έρευνα και την καινοτομία· εγκαταστάσεις και λειτουργίες, και θα πρέπει να εμπλέκουν σπουδαστές, προσωπικό, γονείς, και την τοπική και ευρύτερη κοινότητα.
- (17) Πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω οι δυνατότητες και η ευκαιρία συμπλήρωσης και ενίσχυσης άλλων εκπαιδευτικών θεματολογίων. Η διδασκαλία και η μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα μπορούν να υποστηρίξουν πλήρως πολιτικές και προγράμματα για την ευεξία και την ένταξη, την παγκόσμια αλληλεγγύη, τη μάθηση με επίκεντρο τον σπουδαστή, την έρευνα και την καινοτομία και τον ψηφιακό μετασχηματισμό.
- (18) Η διάσταση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης δεν περιλαμβάνεται συστηματικά σε άλλες πολιτικές που αφορούν την πράσινη μετάβαση και τη βιωσιμότητα. Η ενσωμάτωση της εκπαίδευσης σε αυτές τις πολιτικές μπορεί να υποστηρίξει την

⁴¹ ΟΟΣΑ (2020), Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World? PISA 2018, Volume VI.

εφαρμογή τους, να συνδέσει διάφορους τομείς της κοινωνίας και της οικονομίας και να ενσωματώσει αποτελεσματικά τη βιωσιμότητα στην εκπαίδευση.

- (19) Η παρούσα σύσταση σέβεται πλήρως τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας,

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

- 1) Να εντείνουν επείγοντως τις προσπάθειες υποστήριξης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης να αναλάβουν δράση για την πράσινη μετάβαση, έτσι ώστε εκπαιδευόμενοι κάθε ηλικίας και από κάθε υπόβαθρο να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση σχετικά με την κλιματική αλλαγή, τη βιοποικιλότητα και τη βιωσιμότητα.
- 2) Να θέσουν τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα ως τομέα προτεραιότητας στις πολιτικές και τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, προκειμένου να υποστηρίξουν τον τομέα και να του δώσουν τη δυνατότητα να συμβάλει στην πράσινη μετάβαση. Να αναπτύξουν μια ολοκληρωμένη και συνεργατική προσέγγιση στη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα εμπλέκοντας όλους τους φορείς, τους οργανισμούς και τους παράγοντες στο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- 3) Να προσφέρουν ένα εύρος ευκαιριών μάθησης σε διάφορα περιβάλλοντα από την προσχολική έως την ενήλικη μάθηση, έτσι ώστε όλα τα άτομα να μπορούν να προετοιμαστούν για την πράσινη μετάβαση και να συμβάλουν ενεργά σε αυτή, και να αναλάβουν δράση για μια περιβαλλοντικά βιώσιμη, κυκλική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία και μια δίκαιη κοινωνία.
- 4) Να εξετάσουν τα ακόλουθα μέτρα σε επίπεδο συστήματος:
 - α) Να ευθυγραμμίσουν πλήρως τις στρατηγικές και τα σχέδια στην εκπαίδευση και την κατάρτιση με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν τα προγράμματα σπουδών και την αξιολόγηση, τις παιδαγωγικές μεθόδους και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών. Να υποστηρίξουν την εφαρμογή εθνικών και άλλων στρατηγικών και πολιτικών, μεταξύ άλλων για συναφείς έννοιες όπως η εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσα από σχέδια δράσης και μηχανισμούς συνέχειας και παρακολούθησης.
 - β) Να επενδύσουν σε πράσινο και βιώσιμο εξοπλισμό, πόρους και υποδομές (κτίρια, χώρους και τεχνολογία) για τη μάθηση, την κοινωνικοποίηση και την αναψυχή, ώστε να διασφαλίσουν υγιή και ανθεκτικά μαθησιακά περιβάλλοντα.
 - γ) Να αυξήσουν την επίγνωση σχετικά με τα οφέλη και τις ευκαιρίες μάθησης για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και να υποστηρίξουν τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ώστε να καταστήσουν τα ζητήματα κλιματικής αλλαγής, βιοποικιλότητας και βιωσιμότητας συναφή με την καθημερινή ζωή των εκπαιδευόμενων.
 - δ) Να συμπεριλάβουν τους μαθητές, τους σπουδαστές και όλους τους εκπαιδευόμενους, με ουσιαστικούς και συντονισμένους τρόπους, στη διαδικασία υποβολής προτάσεων και σχεδιασμού προσεγγίσεων για το τι, πώς και πού μαθαίνουν για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή εκπαιδευόμενων από κάθε υπόβαθρο, με ισόρροπη συμμετοχή των φύλων.

- ε) Να αναπτύξουν ολοκληρωμένα πλαίσια προγραμμάτων σπουδών, δίνοντας τον χρόνο και τον χώρο για εμπειριστατωμένη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα έτσι ώστε οι εκπαιδευόμενοι να μπορούν να αναπτύξουν ικανότητες βιωσιμότητας από μικρή ηλικία. Η διαγενεακή μάθηση και τα τοπικά παραδείγματα, προβλήματα και αποκρίσεις μπορούν να καταστήσουν τα προγράμματα σπουδών πιο συναφή για τους εκπαιδευόμενους, καταδεικνύοντας ότι η κλιματική αλλαγή, η βιοποικιλότητα και η βιωσιμότητα έχουν τοπικό και πρακτικό χαρακτήρα.
 - στ) Να υποστηρίξουν τη συνεργασία και τη δικτύωση σχετικά με τη βιωσιμότητα και τη βιοποικιλότητα, περιλαμβάνοντας για παράδειγμα τοπικές αρχές, εκπροσώπους των νέων, κέντρα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, δάση, πάρκα, αγροκτήματα, μουσεία, βιβλιοθήκες, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ερευνητικούς φορείς, οργανώσεις καταναλωτών και επιχειρήσεις.
 - ζ) Να υποστηρίξουν την επέκταση των ορθών πρακτικών και να επενδύσουν στην παιδαγωγική έρευνα σχετικά με τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.
- 5) Να υποστηρίξουν τους εκπαιδευόμενους, εξετάζοντας τα ακόλουθα μέτρα:
- α) Να προσφέρουν στους εκπαιδευόμενους, ήδη από την προσχολική ηλικία, ευκαιρίες να κατανοήσουν, να ασχοληθούν και να εκτιμήσουν τον φυσικό κόσμο και τη βιοποικιλότητά του, να καλλιεργήσουν ένα αίσθημα περιέργειας και φιλομάθειας και να μάθουν να δρουν για τη βιωσιμότητα, ατομικά και συλλογικά.
 - β) Να ενισχύσουν, και μέσω οικονομικής στήριξης, την υψηλής ποιότητας διά βίου μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, περιλαμβάνοντας προγράμματα πρακτικής άσκησης, μαθητείας, εθελοντισμού, εξωσχολικές δραστηριότητες και άλλες μορφές μη τυπικής και άτυπης μάθησης. Να αναγνωρίζουν και να επιβραβεύουν τη συμμετοχή των πολιτών στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα.
 - γ) Να διευκολύνουν μεθόδους και προσεγγίσεις μάθησης που είναι συνεργατικές, βιωματικές και συναφείς με τα τοπικά περιβάλλοντα και τις παραδόσεις. Για παράδειγμα, να δίνουν στους σπουδαστές πρακτικές ευκαιρίες παρατήρησης και φροντίδας της φύσης, εξοικονόμησης πόρων, επισκευής, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης, βοηθώντας τους με αυτόν τον τρόπο να κατανοήσουν τη σημασία του βιώσιμου τρόπου ζωής και της κυκλικής οικονομίας.
 - δ) Να παρέχουν ακριβείς και προσβάσιμες πληροφορίες για την κλιματική κρίση και την κρίση βιοποικιλότητας, και τους παράγοντες που τις ενισχύουν, να αναπτύξουν δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και συνεργασίας, να ενισχύουν την κριτική σκέψη και τις δεξιότητες γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης και να υποστηρίξουν τη θετική δράση, συμπεριλαμβανομένου του εθελοντισμού, για την αντιμετώπιση και τη μείωση του φόβου και της αποδυνάμωσης που μπορεί να βιώσουν οι εκπαιδευόμενοι απέναντι στις πλανητικές κρίσεις.
- 6) Να υποστηρίξουν τους εκπαιδευτικούς στη διευκόλυνση της μάθησης για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, εξετάζοντας τα ακόλουθα μέτρα:
- α) Να αναγνωρίσουν ότι όλοι οι εκπαιδευτικοί, ανεξάρτητα από την επιστήμη ή τον τομέα εκπαίδευσής τους, είναι εκπαιδευτικοί στη βιωσιμότητα οι οποίοι

πρέπει να υποστηρίζουν τους εκπαιδευόμενους τους στην προετοιμασία για την πράσινη μετάβαση. Να πραγματοποιήσουν διαβούλευση με τους εκπαιδευτικούς, να τους συμπεριλάβουν και να τους εντάξουν στην ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και άλλων εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων αναφορικά με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και στον σχεδιασμό της κατάλληλης επαγγελματικής ανάπτυξης.

- β) Να ενσωματώσουν την περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε όλα τα προγράμματα αρχικής εκπαίδευσης εκπαιδευτικών, στα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής ανάπτυξης και στα επαγγελματικά πρότυπα και πλαίσια των εκπαιδευτικών, προκειμένου να υποστηρίξουν την ανάπτυξη ικανοτήτων των εκπαιδευτικών όσον αφορά τη βιωσιμότητα.
- γ) Να δημιουργήσουν ευκαιρίες και κίνητρα ώστε οι εκπαιδευτικοί να συμμετέχουν σε προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης όσον αφορά τη βιωσιμότητα, για παράδειγμα συνδέοντάς τα με την πρόοδο και την ανάπτυξη της σταδιοδρομίας τους και δημιουργώντας ρόλους για τους εκπαιδευτικούς όπως αυτός του συντονιστή βιωσιμότητας.
- δ) Να υποστηρίξουν τους εκπαιδευτικούς, μεταξύ άλλων δίνοντας τον απαραίτητο χρόνο και χώρο, ώστε να υιοθετήσουν παιδαγωγικές μεθόδους που ενισχύουν τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, να προσεγγίσουν την εκπαίδευση για τη βιωσιμότητα διεπιστημονικά και να αναπτύξουν τις κοινωνικοσυναισθηματικές πτυχές της μάθησης για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, έτσι ώστε όλοι οι εκπαιδευόμενοι να μπορούν να γίνουν παράγοντες αλλαγής και να μάθουν να δρουν, τόσο ατομικά όσο και συλλογικά, για έναν πιο βιώσιμο κόσμο.
- ε) Να ενθαρρύνουν και να δώσουν τη δυνατότητα για μετασχηματιστική και διεπιστημονική διδασκαλία και μάθηση με τη χρήση τόσο παραδοσιακών όσο και καινοτόμων προσεγγίσεων μάθησης, συμπεριλαμβανομένων της πρακτικής μάθησης, της προσέγγισης STEAM⁴², μαραθώνιων ανάπτυξης εφαρμογών («hackathons») και της παιχνιδοποίησης.
- στ) Να αναπτύξουν και να διαδώσουν πόρους για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών, μεταξύ άλλων σχετικά με την αξιολόγηση. Να υποστηρίξουν τους εκπαιδευτικούς στη χρήση παραδοσιακών και νέων εργαλείων και υλικού, ώστε να διδάξουν για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε διάφορα περιβάλλοντα εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, ψηφιακά και μη ψηφιακά. Να δώσουν πρόσβαση σε κέντρα εμπειρογνωσίας, συμπεριλαμβανομένων κέντρων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.
- ζ) Να ενθαρρύνουν την κοινότητα της έρευνας και της καινοτομίας να έρθει σε επαφή με τους παρόχους τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης, ώστε να υποστηρίξει τους εκπαιδευτικούς στον τομέα της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Να υποστηρίξουν το εκπαιδευτικό προσωπικό να συμμετέχει σε διερευνητικά έργα και έρευνα αναφορικά με καταστάσεις έκτακτης κλιματικής ανάγκης, την περιβαλλοντική κρίση και τη βιωσιμότητα.

⁴²

Η προσέγγιση STEAM (θετικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική, τέχνες και μαθηματικά) αξιοποιεί τη δημιουργική δυναμική της σύνδεσης της εκπαίδευσης STEM με τις τέχνες, τις ανθρωπιστικές και τις κοινωνικές επιστήμες.

- 7) Να υποστηρίζουν τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να ενσωματώσουν αποτελεσματικά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε όλες τις δραστηριότητές τους εξετάζοντας τα ακόλουθα μέτρα:
- α) Να ενθαρρύνουν και να διευκολύνουν αποτελεσματικές ολοκληρωμένες προσεγγίσεις βιωσιμότητας σε επίπεδο ιδρύματος οι οποίες θα περιλαμβάνουν διδασκαλία και μάθηση, όραμα, προγραμματισμό και διακυβέρνηση, ενεργή συμμετοχή εκπαιδευόμενων και προσωπικού, διαχείριση κτιρίων και πόρων, συμπράξεις με την τοπική και την ευρύτερη κοινότητα και έρευνα και καινοτομία. Να υποστηρίζουν τους επικεφαλής εκπαίδευσης όσον αφορά τη διαχείριση της οργανωτικής αλλαγής με ειδική επαγγελματική ανάπτυξη και καθοδήγηση για τον ρόλο τους.
 - β) Να υποστηρίζουν τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ώστε να σχεδιάσουν, να παρακολουθήσουν και να αξιολογήσουν τις στρατηγικές τους για τη βιωσιμότητα και/ή να ενσωματώσουν τη βιωσιμότητα σε υφιστάμενες διαδικασίες και μέτρα (π.χ. προγράμματα σχολικής ανάπτυξης, δηλώσεις αποστολής και στρατηγικές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης). Να αναγνωρίσουν ότι πρόκειται για μακροπρόθεσμη διαδικασία η οποία απαιτεί μικρά μετρήσιμα βήματα που παρακολουθούνται και αξιολογούνται σε συνεχή βάση, μεταξύ άλλων μέσω της αυτοαξιολόγησης του ιδρύματος.
 - γ) Να ενθαρρύνουν και να υποστηρίζουν τα σχολεία, τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τους παρόχους ΕΕΚ και άλλους παρόχους εκπαίδευσης, ώστε να συμμετάσχουν σε προγράμματα οικολογικής πιστοποίησης που μπορούν να αποφέρουν περιβαλλοντικά, εκπαιδευτικά και οικονομικά οφέλη. Να παρέχουν υποστηρικτικές δομές για τα εν λόγω προγράμματα, π.χ. οργανισμούς ή φορείς που θα υποστηρίζουν ολοκληρωμένες προσεγγίσεις σε επίπεδο ιδρύματος, όπως επίσης συμβουλευτική και δικτύωση, υποδείγματα και καθοδήγηση, καθώς και οικονομική στήριξη.
 - δ) Να εστιάσουν μέρος του εσωτερικού και/ή εξωτερικού ελέγχου και των μηχανισμών διασφάλισης ποιότητας των οργανισμών εκπαίδευσης και κατάρτισης στη βιωσιμότητα. Να επιβραβεύουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσα από πλαίσια χρηματοδότησης βάσει επιδόσεων για την αποτελεσματική ενασχόλησή τους με τη βιωσιμότητα.
 - ε) Να ενσωματώσουν περαιτέρω την περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε προγράμματα, διδακτέα ύλη και ενότητες σε εύρος επιστημών, όπως επιχειρηματικές σπουδές, κοινωνικές επιστήμες, αρχιτεκτονική και μηχανική, χωροταξικός σχεδιασμός και διοίκηση. Να χρησιμοποιούν τους πόρους και το υλικό που έχουν αναπτύξει περιβαλλοντικές και εκπαιδευτικές μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλοι συναφείς φορείς.
 - στ) Να υποστηρίζουν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ΕΕΚ στην ανάπτυξη μικρών και εξατομικευμένων κύκλων μάθησης σχετικά με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, που θα οδηγούν σε μικροδιαπιστευτήρια, με σκοπό την εμβάθυνση, τη διεύρυνση και την επικαιροποίηση επαγγελματικών ικανοτήτων.
 - ζ) Να υποστηρίζουν συμπράξεις με επιχειρήσεις, καλλιτεχνικούς φορείς, αγροκτήματα, ιδρύματα πολιτιστικής κληρονομιάς, αθλητισμού και ερευνητικά ιδρύματα, τη βιομηχανία εκπαιδευτικών πόρων (συμπεριλαμβανομένων της τεχνολογίας, των εκδόσεων και λοιπού

εξοπλισμού προγραμμάτων σπουδών) και την εκπαιδευτική έρευνα. Να αναπτύξουν εξωσχολικά, θερινά και άλλα προγράμματα, παρέχοντας παράλληλα στήριξη για πρακτική άσκηση, ενδεικτικά, σε εργαστήρια, επιχειρήσεις, ερευνητικά ιδρύματα και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

- 8) Να κινητοποιήσουν εθνικά και ενωσιακά κονδύλια για επενδύσεις σε υποδομές, κατάρτιση, εργαλεία και πόρους με σκοπό την αύξηση της ανθεκτικότητας και της ετοιμότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης για την πράσινη μετάβαση, ειδικότερα το πρόγραμμα Erasmus+, τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης, το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και το InvestEU.
- 9) Να επενδύσουν στην παρακολούθηση, την έρευνα και την αξιολόγηση των προκλήσεων πολιτικής και του αντικτύπου αυτών των πρωτοβουλιών, προκειμένου να αξιοποιήσουν τα διδάγματα που αντλούνται και να τα χρησιμοποιήσουν ως βάση για τη χάραξη πολιτικής, μεταξύ άλλων μέσω της υποστήριξης της ανάπτυξης κοινών δεικτών και στόχων για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα στην εκπαίδευση.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. Να διευκολύνει τη συνεργασία και τη μάθηση από ομοτίμους μεταξύ κρατών μελών και ενδιαφερόμενων μερών αναφορικά με τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα με:
 - 1.1. Το στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030)⁴³, όπου η εκπαίδευση για την πράσινη μετάβαση αποτελεί βασικό τομέα προτεραιότητας.
 - 1.2. Τη διάδοση και ενθάρρυνση της χρήσης ευκαιριών προώθησης, υποστήριξης και διευκόλυνσης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα στο πλαίσιο ενωσιακών χρηματοδοτικών προγραμμάτων, όπως για παράδειγμα το Erasmus+, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, το LIFE, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το «Ορίζων Ευρώπη», οι δράσεις Marie Skłodowska-Curie και το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης.
 - 1.3. Την ανταλλαγή ορθών πρακτικών από ανταλλαγές προσωπικού, έργα και δίκτυα του Erasmus+, μεταξύ άλλων μέσω των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων του Erasmus+, της διαδικτυακής κοινότητας του eTwinning, καθώς και των κέντρων επαγγελματικής αριστείας, των δράσεων Marie Skłodowska-Curie και του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας.
 - 1.4. Τον προσδιορισμό, την καταγραφή και την ανταλλαγή παραδειγμάτων ορθών πρακτικών, μεταξύ άλλων μέσω των υφιστάμενων διαδικτυακών πλατφορμών⁴⁴, και την υποστήριξη της δικτύωσης εθνικών και άλλων οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην εκπαίδευση και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση και κατάρτιση.

⁴³ Ψήφισμα 2021/C 66/01 του Συμβουλίου.

⁴⁴ Θα μπορούσε να περιλαμβάνει την επερχόμενη Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Σχολικής Εκπαίδευσης, τη Γωνιά μάθησης, την πλατφόρμα Science is Wonderful!, την Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας, την ηλεκτρονική πλατφόρμα για την εκπαίδευση ενηλίκων στην Ευρώπη (EPALE), την κοινότητα για την εκπαίδευση στις θετικές επιστήμες στην Ευρώπη Scientix, την Ευρωπαϊκή Συμμαχία για Θέσεις Μαθητείας, το Σύμφωνο για τις Δεξιότητες.

- 1.5. Τη συμπερίληψη των νέων στην εφαρμογή της σύστασης, ειδικότερα μέσω του Ευρωπαϊκού Έτους Νεολαίας 2022 και του διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι γνώμες, οι απόψεις και οι ανάγκες των νέων και των οργανώσεων νεολαίας.
- 1.6. Τη δημιουργία συνεργειών με τη Συμμαχία Εκπαίδευσης για το Κλίμα και το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους.
2. Να αναπτύξει και να ανταλλάξει πόρους, υλικό και έρευνα σχετικά με τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων για ένα νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων βιωσιμότητας.
3. Να υποστηρίξει τους εκπαιδευτικούς στη διδασκαλία για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα με τους ακόλουθους τρόπους:
 - 3.1. Παρέχοντας πόρους και υλικό υποστήριξης για τη μελλοντική Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Σχολικής Εκπαίδευσης, την EPALE και την Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας.
 - 3.2. Αναγνωρίζοντας τις αξιοσημείωτες προσπάθειες στη διδασκαλία και τη μάθηση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα μέσω ενωσιακών προγραμμάτων επιβράβευσης, συμπεριλαμβανομένων του ευρωπαϊκού βραβείου καινοτόμου διδασκαλίας, του βραβείου eTwinning και των ευρωπαϊκών βραβείων επαγγελματικών δεξιοτήτων.
4. Να παρακολουθεί την ανάπτυξη πράσινων δεξιοτήτων από αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ΕΕΚ και νέους ερευνητές, για παράδειγμα περιλαμβάνοντάς τους στην ευρωπαϊκή πρωτοβουλία παρακολούθησης των αποφοίτων.
5. Να παρακολουθεί την πρόοδο στην εκπαίδευση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα στο πλαίσιο των εκθέσεων για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.
6. Να ενισχύσει τη συνεργασία με τους υφιστάμενους διεθνείς οργανισμούς, ιδίως την UNESCO και άλλους φορείς των Ηνωμένων Εθνών, να προωθήσει μια προσέγγιση μάθησης και κατάρτισης για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα με τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής, τους επαγγελματίες και τα ενδιαφερόμενα μέρη στα κράτη μέλη, η οποία θα ενσωματώνει την ισότητα, την ένταξη και τη δικαιοσύνη, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης.
7. Να συνεχίσει να ενισχύει την πράσινη διάσταση των προγραμμάτων Erasmus+ και Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, τόσο μέσω της πράσινης κινητικότητας και των πράσινων πρακτικών σε έργα, όσο και μέσω της ιδιαίτερης έμφασης στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε συνεργασία με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη από την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη νεολαία.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*